

влизат шушукания и лавина от клевети. Сочат я с пръст. Тълпата има свое „мнение“ за нея: Румяна е парясница, развалена – ще развали и другите момичета, затова трябва да се връща при мъжа си...” (Колев 2003: 74).

Разведената веднага става обект на сексуално домогване от страна на приятелите на бившия ѝ съпруг, на съседите, на други мъже от махалата. В рамките на месец тя може да има сексуални контакти с няколко различни мъже. „За това майка ѝ и баща ѝ пак я пращат на мъж. Родителите ѝ намират подходящо момче – разведено. Повторно момичетата се женят само за разведени. Разведеното момче ако е хубаво, богато, с положение може да вземе пак девствено момиче” (м., 59 г., фичери, Стара Загора).

Причините за развалянето на семейството могат да бъдат както у жената, така и у мъжа. Свързани са най-често с нарушаване на традиционните норми на поведение: изневяра на жената; бездетие; когато мъжът бие и физически тормози жена си; лишаване от свобода на един от съпрузите. В тези случаи децата остават обикновено при роднините на мъжа, които се грижат за тях. „Снахата... не стана, напусна, отиде си. ... аз после отидох след нея, да я търся, отидох у баща ѝ. „Абе свато, викам – ти какво правиш?! Бива ли туй нещо?! Пита ли за какво си е дошла?”. „А бе, каза – момчето, че я ударил, затуй си дошла”. А снахата вика „Е, какво искаш? Няма да си дойда!” „Щом няма да си дойдеш, дай ми дрехите, дай ми туй-онуй, каквото имаш нашо в себе си и да си отида, викам – живеј си тука при баща си”. И тъй стана (м., 65 г., български цигани, с. Кошарна, Русенско) (цит. по Конович, Ненов 2009: 180).

Кардарашка живее сред хорохане рома, защото е изневерила на мъжа си и той я изгонва. Брат ѝ счита това за позор. Не поддържа връзки с нея, но дава пари на дъщеря ѝ „защото все пак ми е сестра” (м., 40 г.) (Пампоров 2006: 58).

В групите с аранжирани бракове разводите се свързват с уреждане на парични отношения. Тук ред във взаимоотношенията слагат мъжете. Ако вината е в жената, то баща ѝ трябва да върне част от откупа. При кардарашите мешарето решава каква сума да се даде като парична компенсация. „Ами снахата избяга от мъжа си и зема един друг. И им направихме мешаре. Ний решаваме дали тази булка има вече място в този дом. Тя щом е изневерявала на мъжа си вече, тя там няма вече място къде да седне, да живеј между това семейство” (м., 61 г., кардараша, с. Александрово, Ямболско) (цит. по Конович, Ненов 2009: 45).

През 2003 г. в младо кардарашко семейство, живеещо в Старозагорско, съпругата изневерява. За да ѝ отмъсти, мъжът се събира с жената на шурей си. И двете семейства имат по три деца. Назрява конфликт между родителите на момичето и момчето, който постепенно се разраства и между двата рода. За да се предотврати фатален край, бащата на момчето свиква мешере. То разглежда случая и отсъжда